

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa J. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

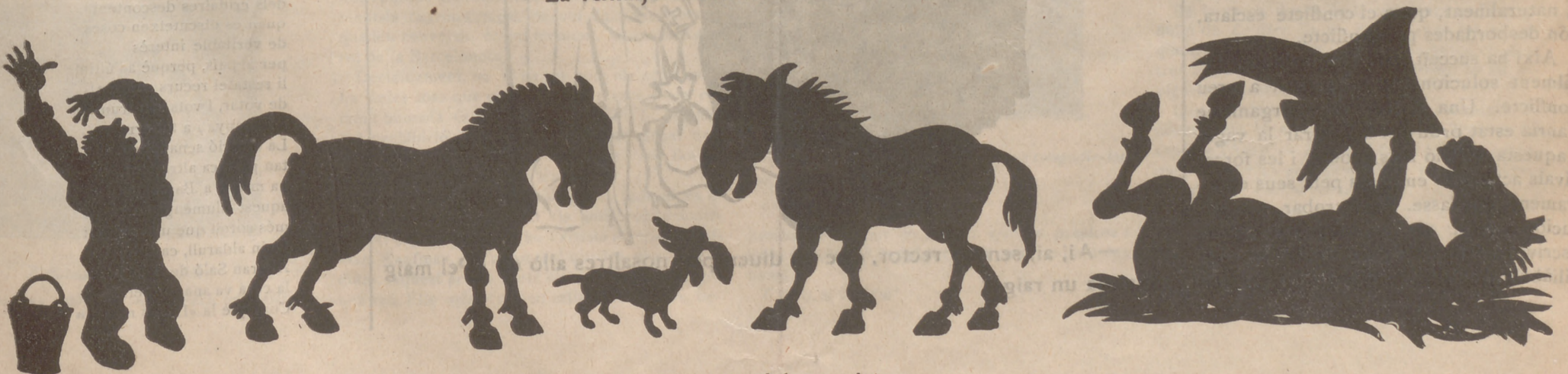
LA VAGA I ELS SEUS EFECTES

Els que mudaven de pis i els que mudaven de món

La ventatja del auto i la imitació del camàlic

L'alegria dels vaguistes

Les Corts d'Espanya

Ja s'han votat diputats. Ja s'han votat senadors. Ja tenen allà Corts noves. Aviat les portes del Parlament espanyol, s'obriran. Heu's aquí un Parlament mort, que governa un país mort. Tot plegat, política de cementiri.

Aquestes són les Corts d'Espanya. Cal fer-ho notar, bé. No són les Corts nostres. Hi ha allí diputats catalans. Però Catalunya no té Corts. Per això trobem justíssimes aquelles paraules tan comentades, amb que l'Acció Catalana encapsava els cartells de la seva candidatura: «Eleccions de diputats a les Corts d'Espanya.»

En Lerroux creu que les noves Corts seran tràgiques. Nosaltres no ho creiem. Aquestes Corts, com les altres, no seran res. Si fossin tràgiques, ja serien alguna cosa.

Que obrin allà les Corts, i que les tanquin quan vulguin. Catalunya—i també la part sana que hi puja i haver a les terres espanyoles—hi està girada d'espatlles. Es un espectacle que no ens interessa. Només es pot girar lleument el cap quan ressona a les Corts d'Espanya, acusadora, una veu plena de catalanitat o vibrant del sentiment de vergonya cívica.

La vaga innecessària

Aquests dies han semblat els dies de 1919 a 1921, quan la ciutat esdevenia un poble preocupat per la vida elemental i perentòria, empaitada per les vagues constants. Hem tornat a veure les escombraries pel carrer. Hem patit la por d'una vaga de tramvies. Hem sentit la manca de queviures. Hem sofert l'engúnia de que la vaga, per detur forçós, s'extingués a la indústria catalana. I els conservadors han clamat per un retorn de la dictadura.

Una vaga, generalment, té més de defensiva que d'ofensiva, fins quan obeeix a una demanda de salari. La vaga actual—actual en el moment d'escriure aquest comentari—ha estat, en els seus orígens, absolutament defensiva. Dos obrers celebren el primer de Maig i són despatxats. Els companys, abandonen el treball. Els patrons responen amb loca del gremi en vaga, i els obrers els hi oposen una ampliació de la vaga. Es tota una estratègia de petita guerra civil, un doble allargament dels dos fronts. S'hi pot interposar un neutral, l'Estat, però l'Estat no existeix. I les escombraries simbòliques, omplen els carrers.

Fins a quin punt, un cas individual pot produir aquest trasbals d'una ciutat? Ja ho sabem que la injustícia pot personalitzar-se i un episodi aïllat ésser com el punt escapat d'una mitja, però precisament perquè lo ínfim de fàcil solució pot esdevenir lo màxim engunió, arreu del món se procura crear aquells organismes que puguin sentenciar el plet. An aquí, els organismes, Delegació del Treball, Institut de Reformes Socials, etcètera, ja existeixen, però no són coses sensibles, ficades dins de la vida bategant del treball. Pateixen de displiacència i de la carrincloneria de l'oficial, i, naturalment, quan el conflicte esclata, són desbordades pel conflicte.

Així ha succeït, ara. Un incident, fàcilment solucionable ha arribat a greu conflicte. Una decisió d'un organisme hauria estat prou per a frustrar la vaga, i aquesta decisió no's produí, i les forces rivals actuaren empeses pels seus encengaments de classe. Per a trobar una solució—encara no aconseguida mentre escrivim—han estat precisos danys, conciliàbuls d'autoritats, diàlegs d'autoritats

i pledejants, apart de la por de la ciutat. I tots hauran d'acatar una fórmula obtinguda per avinença, quan aquesta fórmula podia tenir una senzilla virtualitat a l'endemà de iniciar-se el conflicte.

Parlem així, homes radicals, quan aquest hauria d'ésser el llenguatge d'un conservador, quan els organismes de que parlem haurien de tenir una eficàcia moderadora. Però els conservadors nostres no'n són de conservadors, perquè no són intel·ligents, i prefereixen els mals d'una gran vaga, a procedir amb seny, primer, i després a disposar d'unes elàstiques institucions que resolguin els petits conflictes. I la vaga, tentacular, perillosa, esclata.

PARADOX.

Els morts que ells maten

Davant el present conflicte social de Barcelona, el bon burgès—o millor diríem el mal burgès—ha tingut un moviment d'estranyesa i d'enuig: «Ja hi tornem a ésser!» Sí: altra vegada vagues, altra vegada el trontoll social. I, doncs, què s'havia pensat el senyor Esteve?

El senyor Esteve s'havia pensat que el sindicalisme, barceloní, en l'aspecte que li fa més por, o sigui el de les grans vagues, ja era mort. L'havia mort En Martínez Anido. Feia temps que la manifestació gairebé exclusiva del sindicalisme el constituïen els atemptats. Però aquests només feien víctimes entre els obrers mateixos, de l'un o de l'altre Sindicat. Però això al senyor Esteve no el preocupava molt. Ell té més por a una vaga que li toca el calaix, que a deu colles de pistolers blancs o vermells. Si el terrorisme fos veritablement un substitutiu de la vaga, el nostre burgès troba que les pistoles i les bombes són un joíós miracle del cel.

Ara les vagues, les grans vagues, tornen. I la burgesia curta de gambals no se'n sap avenir. Ara s'espanta i es mou, i s'escriuix. El mort que havia matat En Martínez Anido, ressuscita. No ens toca a nosaltres l'examinar la vaga actual en el seu aspecte societatari. Només volem assenyalar el fet de la reaparició de les grans vagues obreres a Barcelona, reaparició que era un fet fatal, inevitable, i sobre el qual només podien equivocar-se els pobrissons burgesos de front estret i d'esperit mesquí.

El moviment social, que té en les vagues la seva manifestació més típica, no pot morir a mans de cap governador, ni de cap pistolero. No hi ha força humana que pugui impedir el natural curs d'aquest moviment en una gran ciutat industrial com Barcelona. Es podrà discutir la tàctica dels sindicalistes i l'encert o l'error de la seva actuació. Però aquell qui creu que és possible l'extirpar de Barcelona les grans vagues obreres, demostra una espantosa limitació intel·lectual. Els morts que ells maten són precisament els fets més vius i més profunds del món d'avui.

FULMEN

No tinc raó?

Trepa fanàticament propícia a les genuflexions són aquells que porten l'ànima acurçada per les naturals ritualitats del viure.

Per tu s'han aixecat les esglésies; per tu s'imposa la creu, aquell símbol denigrant que tant serveix per emblemar el

L'INFANT TROBAT

—I dius que no se sap de qui és fill?

—No, però s'assembla molt a mossèn Manel.

vostre angelical dalit de viure supeditats, com per empunyadura d'una espasa o per usar-lo com un signe sumador de les vostres farses. Com més va, com més vell em faig i més pobre em torno, més arrelada es fa la meva convicció.

Sé que en el vostre remat hi aculliu a tots els béns, vinguin d'on vinguin. El gest és lloable, com el del pastor que recull una ovella afamada. Però com que ho feu amb mires molt baixes, com el pastor ho fa amb mires al bon rendiment que aquella bèstia li donarà, sento un incomparable orgull, molt meu, de seguir el camí ple d'escombraries que segueixo abans que embrutar-me passant al vostre molt encensat i pla.

Jo tinc acataments per vosaltres molt diferents dels que us rendeixen les saligardes que no us deixen, com els cucs no deixen un carnot fins que l'han devorat.

Els meus acataments, a l'estil dels apatxes de París—molts d'ells supersticiosament catòlics—que consisteix doblegant l'espinada arran de panxa, avançar amb fúria, i topar-hi amb el cap, car ja que amb tot lo que ha sortit dels caps no s'ha pogut emblanquinar la negror vostra, al menys que sigui el cap mateix el que provi amb mitjans més contundents entristir els vostres panxes.

Amb tot i la gran aversió que sento per vosaltres, a pesar de que vaig dinar dues vegades el dia que executaren un dels vostres a Rússia, aprecio, considero i tinc per bons amics, molts capellans que també seran com vosaltres el dia que surtin a parlar-me de ço que creuen, però que saben que jo no crec.

F. C.

Les "hijas de María"

—Ai, ai, senyor rector, que ho diuen per nosaltres allò de «Pel maig cada dia un raig?»

Senadors

Diuen que En García Prieto està la mar de content perquè ha tret la majoria de senadors, el Govern, i així podrà presentar-se a les Corts tot satisfet, i aguantar les embestides dels cridaires descontents, quan es discuteixen coses de veritable interès per al país, perquè a l'últim, li resta el recurs suprem de votar, i vots són trumfos a Espanya i a tot arreu. La elecció senadoresca tan pacífica altre temps, ha mogut a Barcelona aquest diumenge darrer més soroll que una sortija: Quin aldarull, cavallers! Al gran Saló de Sant Jordi la cosa va anar al pel. Com que la «Lliga» manava

va poguer arrambar tres senaduries, i llesta, per a fer un bon paper, va permetre que la quarta a un republicà toqués, Hi hagué en canvi sarracina al primer centre docent, on el Marqués de Carulla governa com un virrei. Dues miloques volien ocupar el sillonet del Senat, que li pertoca, com és sapigut, a aquest districte Universitari, i es treballaren tan bé els vots, que varen reunir-se noranta nou votants més que la darrera vegada, per a triomfar novament el savi doctor Daurella, il·lustre bacallaner. Però allí on va haver-hi bronca i crits i fins crec, bolets, i protestes i baralles d'aquelles de carreter, va ésser a *L'Econòmica* del carrer de San Sever. La cosa, és cert, s'ho valia; la «Lliga» ja de molt temps son candidat imposava, que votaven com a béns, compromissaris que hi duia per En Pol instruïdets, Més aïl aquesta vegada va badar probablement, i es trobà amb una *miloca* d'aquelles que fan tan pes, que li prenia la *brevia*: era el magnífic Sagnier, capdill de l'Unió Monàrquica i ex diputat per Arenys. Està clar que els de la «Lliga» posaren el crit al cel! L'elecció tan prima anava que triomfà el candidat seu per un vot de majoria, és a dir per un no res. I ara, llegidors, pregunto: El nostre país què en treu de que sien uns o altres els senadors que tinguem? Són sempre els gossats mateixos però, amb collars diferents!

i una volta a la poltrona s'hi adormen com uns beneïts. El gran Marqués d'Alhucemes té raó d'estar content.

FLOK

L'obra d'un Ateneu

Un centenar d'alumnes de les escoles que el benemèrit «Ateneu de la Classe Obrera» sosté a Igualada, han proporcionat unes belles hores de goig als igualadins, que, pels capricis del destí, viuen allunyats de la terra volguda on es gronxà el seu bressol.

L'excel·lent mestre Barguño educa destrament la veu i l'esperit d'aquells xamosos infants, i el concert donat al Palau de la Musica Catalana la nit del dimecres, vigília de l'Ascensió, fou una esplèndida demostració dels fruits sabrosos que pot collir un sembrador d'art tan expert com el professor del Conservatori de Musica de l'«Ateneu Igualadí».

La tasca del mestre Barguño plau als profans i admira als intel·ligents. Els cinc o sis cents alumnes, nens i nenes, que van a les escoles de l'«Ateneu Igualadí» sabran tots de cantar amb gust i amb sentiment, posant la veu i el cor en les cançons. No hi ha veus dolentes ni cors insensibles quan l'educador sap aprofitar les condicions físiques i despertar emocions espirituals, com no hi ha terra estèril quan un hàbil conreu sap treballar-la. El concert donat pels alumnes dels graus més avançats, n'és una prova palesa.

Hem d'agrair als iniciadors i als organitzadors d'aquesta manifestació artística, la bona pensada de donar a conèixer a la capital de Catalunya una part de l'excel·lent obra cultural que, amb una persistència admirable i amb un seny digne d'elogi, realitza en un modest recó de la nostra terra un Ateneu creat i sostingut pels obrers. Cal posar de relleu

l'obra redemptora i els seus profitosos resultats per a que l'exemple despertí en tot Catalunya un noble desig de imitació i, si és possible, de superació.

Del concert donat al Palau de la Musica Catalana, en servarà un bon record el públic nombrosíssim que va assistir-hi, i especialment els igualadins residents a Barcelona que, amb la joia als ulls, miraven i admiraven aquells xamosos infants que els duïen l'enyorat perfum de la terra nadiua. Escampats durant l'any pels seus afers, un bell motiu els havia ajuntat aquella nit i l'alegria d'una vetllada tan igualadina, no enterbolida per cap petitesa política ni per cap diferència social, eixamplava els cors i posava efusions cordials als llavis.

Beneïda l'obra d'un Ateneu que sembla la cultura, practica la fraternitat, propaga la bellesa i envia goig als exilars. L'«Ateneu Igualadí de la Classe Obrera» mereix una ben coral felicitació.

JEPH DE JESPU

COSES DE LA GUERRA

Els hàbits d'En Quimet

La guerra és la guerra, diu el poble. Tot ho arrastra; fortunes i misèries, intel·ligències rústiques i nobles; estufa il·lusions i desbarata projectes, trosseja amors i arrenca llàgrimes; roba avenirs, esguerra oficis, trenca carreres i extingeix vocacions.

Tot això fa la guerra i molt més encara. Veureu: També an En Quimet Riutort la guerra va arrastrar-lo a través del mar, vers les àrides terres de la Morria. Pobre Quimet! A ell si que la mala guerra li desbaratà innombrables projectes i li feu caure tots els castells forjats, des de l'edat de deu anys, en la seva ment tendrívola, que com un arbre novell a qui es dona la forma desitjada, se li havien agomolat talment una esplèndida i prometedora florida, tota ella resultat d'una sèrie d'idees inculcades, d'una més o menys verídica vocació al sagrat ministeri de conduir ànimes pel camí de la veritat, vestint el negre abrigo de la sotana.

En Quimet, que no patia pas d'ambició, es veia

ja rector d'un poblet del pla o de la muntanya. Això li era indiferent. Fidel reflexe els seus anhels dels desitjos de la seva mare, es dalia per a acabar la carretera empresa dotze anys enrera, quan encara era un inconseqüent marrec de cabell ros i calça curta. Ja es veia voltat dels seus familiars acudint a ell com els fills de Jacob, en cerca del blat dels bons consells o del reguitzell d'indulgències que per a tota la seva família tindria amanides.

I es comparava al Josep opulent de l'escriptura, aquell Josep que de rebutjat passà a preferir i vegé a sos peus agenoiats el nombrós estol dels seus germans i àdhuc son pobre para vellet i desvalgut.

Entre aquestes i altres coses s'imaginava sovint el jorn de la festa major del poble. Exit segur. La missa cantada, el seu sermó que mantindria en suspens tots els cors del poble i faria plorar a les velles parroquianes, amb la seva pròpia mare en la davantera. Les felicitacions, la lluita processó... i sobre tot l'àpet. La idea de l'àpet de festa major l'encisava. Oh! Veure's voltat de les persones que li van donar el ser, vellets, vellets, i acompanyats dels altres germans, ahir tan esbojarrats i tan irrespectuosos en tot, greus i seriosos avui i sentint l'íntim orgull de tenir en la família un ministre del Senyor...

Tots aquests castells ensorrà la guerra. I un dia malestruc el pobre Quimet es vegé com per art d'encantament, sobre la coberta d'un vaixell que a través del mar el duia a terres llunyanes i inhospitalàries.

En Quimet sofrí molt. Era soldat de quota i havia tingut bones influències en la capital on escullí per a complir el temps de servei reglamentari. Això feu que amb prou feines conegués la mili, puig no frega-va mai el seu kaki llampant amb el de cap soldat que pogués macular-lo.

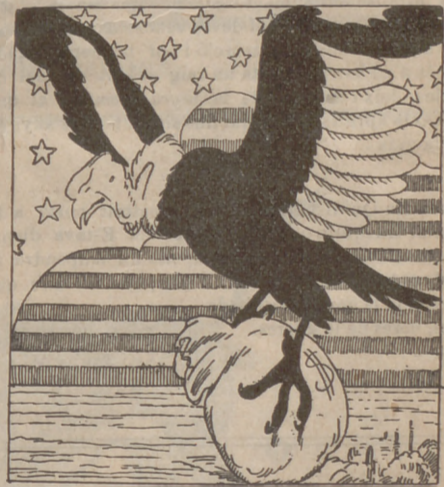
Però la realitat ingrata, aquella vella immortal com sa filla la misèria, el juny a tota sort de companys els quals servaven costums que an En Riutort, habituat a la vida de seminari, li repugnaven extraordinàriament i l'omplien d'una basarda femenina. Tots tenien sempre converses libidinoses que al principi li feien eixir els colerets a la cara. Tots eren arrastrats per la ona temible de la carn, la fatal enemiga de l'home.

Es trobava en un carreró sense sortida. La basarda li amordaçava el cor. I els primers temps, el pobre Quimet com sofria!

Però, pena no n'hi ha que duri cent anys. I si no és de sers forts transigir, tampoc l'home al trobar-se en la soletat d'En Quimet, és tan i tan fort que pugui resistir la constant influència d'un ambient. A més, En Quimet tampoc era dels verament forts, i per fi arribà a familiaritzar-se amb la companyia i àdhuc a seguir les seves bromes frívols i algunes de caràcter libidinos que tan corrents eren en la soldadesca.

OCELL DE PRESA

Avui toca el torn als americans. Va com va. Devegades són els russos. A poguer triar, escolliríem sempre els segons. Són tota una altra mena de gent. N'hi ha que diuen que són males persones; nosaltres no ho havem cregut mai. Perquè passin els taps a mitja dotzeneta de prínceps

Un ocell d'alta volada (Roubille en Le Rire)

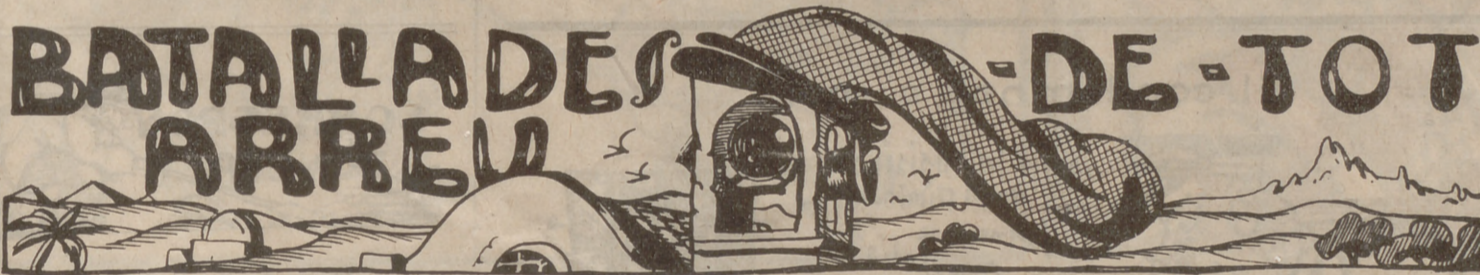
de l'església o dels que siguin, no es fan acreedors del nostre odi. Mare de Déu senyor! Bé n'hi ha prou de tota mena de prínceps!

Però tot parlant dels rojos, ens hem oblidat dels senyors americans, causa motriu d'aquest comentari als súbdits de Mr. Harding.

Bé, la causa, doncs, és la caricatura que reproduïm de *Le Rire*. Es un encert, com tot el que nosaltres escollim, i això ja ho saben els nostres llegidors, i aquells que difícilment no ho sapiguessin ho sabran des d'ara.

Lo que potser manca a aquesta caricatura és novetat, car en veritat no n'té gaire. Tothom ho sap que l'Amèrica del Nord és un ocell de presa, que només mira pels descuidats, i que ai del pobre que cau a les seves urpes!

Però hi ha coses que encara que no siguin noves, no és de més recordar-les. Ni tampoc que fou una de les potències que lluità a favor de la llibertat dels pobles, mentre enfonsa les urpes a totes les petites nacionalitats que té a la vora.

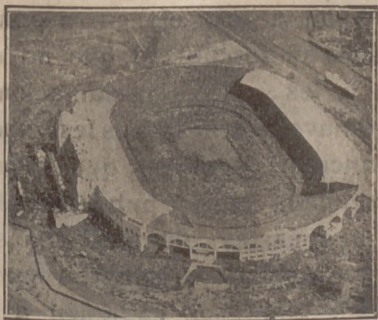

LA PILOTA

Abans, quan nosaltres erem petits—què'n fa d'anys i anys!—la pilota sabíem que era una cosa una mica llargaruda que tiraven a l'olla, i que una vegada cuita ens agradava d'allò més. Sabíem el conte d'aquell gat que's va escaldar volguent agafar la pilota que reeixia, el d'aquell senyor que's va tornar calvo de tant menjar pilota i altres facècies per l'estil enginyades per la musa popular per a cantar les qualitats de la pilota feta a base de tocino, vedella, bou o bé moltó.

Però avui dia ja són altres les pilotes que pre-ocupen als prou preocupats infeliços mortals. Es la pilota que's mastega amb els peus, que no escalfa però que us deixa el clatell en un estat deplorable, que us malmet en un no res lo que per cap diner us deixaríeu malmetre, la que produeix tan greus accidents, que rieu-se'n d'un poble amotinat per manca de pa.

Els nostres partits de futbol no són res; tanta

L'Estadi de Wembley, vist des d'un avió en el moment dels atropells

importància que'ls hi donem i venen a ésser com una mena de reunió familiar de veïns.

La fotografia que reproduïm de l'Estadi de Wembley, creiem que presa des d'un núvol, ens diu lo magnífiques que són aquestes coses en els territoris del rei Jordi. Hi acudiren només que 270,000 aficionats. 180,000 d'aquests s'acomodaren, i això és un dir, per veure el partit. 80,000 entraren, vulgues o no, xutant i posant en pràctica tot lo après a l'esport i 10,000, malgrat tout, no pogueren entrar.

Fou una cosa magnífica! Hi hagué un miler de ferits lleus i 50 de gravetat. Lo que pot la civilització!

UN PECAT

A l'Amèrica s'hi fa de tot, bo i dolent. Ço que aquí constitueix un problema dels més afrosos, allà és cosa de menjar i beure. Darrerament hem llegit el nou sistema per a traslladar cases com aquell que trasllada una calaixera o qualsevol altre moble. Res: es talla l'edifici pels fonaments com aquell que escapa un arbre, i per mitjà de uns aparells monumentals i uns no menys monumentals currons, alçat, de veí de Sant Gervasi quedeu convertit, en un moment, en un peixaterret de la Barceloneta.

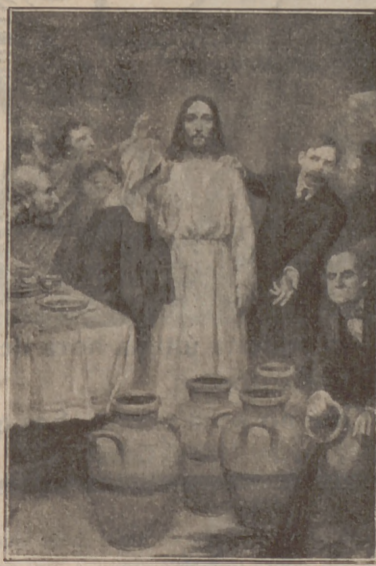
Decididament, no hi ha res com els americans. La única cosa que els col·loca al marge de la corrent humana és la mania de prohibir la beguda. Tal prohibició és una greu falta, un pecat dels més negres i d'aquells que Dóminus Pere Botero castiga de la manera més terrible.

Però com que de tot lo d'aquest món hi ha el pro i el contra, han sortit els anti-prohibicionistes. Al cap d'aquests hi ha l'artista americà Kaufman. Kaufman és l'autor del quadre que reproduïm. Aquest artista i tots els que'l segueixen tenen raó. Ells més deuriem estimar-se tindre be-

guda que raó, però la qüestió és tindre alguna cosa.

La beguda, sobre tot el vi, és cosa sagrada, és la mateixa sang de' màrtir del Gòlgota, i encara que els mortals som molt farts bevent-nos aquella

Quadre al·lègic a la llei seca de Nord-Amèrica

—Pobrets!... No puc fer res més que compadir-los, car no saben el que fan.

preciosa sang, per ço mateix que és preciosa i bona és qüestió de saborejar-la sempre i a totes hores.

Cristo, si tornés!

Si al menys, hagués trobat una ànima amiga! Però tots els seus companys, àdhuc xicots d'àmpla cultura i d'instrucció ben sòlida, eren en més o en menys, amants de la negra enemiga i sense armes materials ni morals l'anaven conquerint per a la legió dels qui fidels a l'instint humà, eren soldats de l'amor i del plaer. I si En Quimet perdé la vergonya no fou pas influència de persuasíó ni de força de part dels demés.

Un dia que acompanyat d'un seu amic havia anat a cercar esplai per al cos enmandrit en un recor del riu Kart, es presentà l'oportunitat que el feu descendir per complet al terreny planer per on tots els demés caminaven.

Fou casualitat? Fou conviniència del company? Això no volem saber-ho. No feia un quart d'hora que es trobaven extesos sobre una petita catifa d'herba llanguida mig rostida pel foc d'aquest sol africà que gita ardències, quan un parell de mores venedores d'amor d'aquelles que obren zoco en qualsevulla barrancada on troben homes s'atancaren als soldats. Al company d'En Riutort es veu que no li eren pas desconegudes, perquè d'un brinco ràpid deixà la còmoda posició en que es trobava i s'atancà a la més jove d'elles a la qual assegurà d'uns braçads en terra, col·locant-se seguidament ell en igual posició al costat d'ella.

En Quimet tremolà de por en veure que la vella s'atancava a ell: Qui voldria aquella donota festigosa? Alçà l'esquena de sobre l'herba i es posà en guàrdia. Sort tingué de la diferència de llenguatge. Simulant que no entenia el que li deia, defugia hàbilment les insinuacions de la mora... Mes, no tant desconexedor devia ésser del llenguatge indígena el seu company quan es distreia placevolament acariciant les formes correctes de la seva bruna companya...

Però un accident insospitat devia trencar aquell idilli. De sobte En Quimet Riutort es posà roig com una magrana... Ho notà el seu company i adreçant la vista on l'altre la tenia fixada de feia un rato, amb bones paraules l'encoratjà un xic.

Mes era això per a passar del foc a les brases. Si de primer entuvi l'estudiant havia descobert la silueta d'un cavaller en son cavall que es dirigia vers el lloc on ells es trobaven, quan la distància li permeté reconeixè-li li feu el cor un sotrac d'aquells que fan història en la vida. El cavaller de marres era el capellà del batalló al qual els dos companys perteneixien.

No cal dir com en éssent a prop d'ells els reptà, ensempe que feia abandonar el zoco improvisat a les silvestres mesalines, sense donar-los lloc a fer transaccions de cap classe.

—No us en doneu vergonya,—els digué el capellà, tot posant en l'expressió una cara de tres deus—d'enredar-vos amb aquesta vella?

—Gual'lo, gual'lo viejal...—respongué ràpidament a la ofensa la al·ludida mora.—Yo estar mucho farrucal!

En tant el pobre Quimet l'havia invadit una suor freda. Era a ell precisament a qui més de dret es dirigia la censura del capellà...

Menys mal que aquest no sabia que ell fos estudiant.

I aquí, quasi bé, podria acabar l'història d'En Quimet Riutort, perquè d'aquell dia en avant ja perdé definitivament la vergonya en les converses i seguí sempre més les bromes dels companys amb una familiaritat sorprenent. Però un fet transcendental devia donar el cop de gràcia al canvi d'En Quimet. El direm ràpida i lacònicament. Li tocà a nostre soldat estudiant un servei de protecció d'aiguada en un lloc apartat cosa de tres quilòmetres de la posició. Allí, com cada jorn, hi acudiren mores venedores d'amor i de carícies i En Quimet presencià els tractes dels companys, quals insinuacions el mantingueren entre espasa i paret... fins que vencé el qui devia vencer. No pogué resistir aquella volta la temptació i per primera vegada al recés d'un barranc i sota un raig ardent del sol de l'Àfrica, deixà a mans de la negra enemiga, el que tant havia apreciat i guardat fins als vint-i-tres anys de la seva vida...

Quan En Quimet Riutort fou repatriat portà a la seva llar tranquil·la una nova estupenda. Estava disposat a abandonar la carrera de capellà i a empendre la del Magisteri. No cal pas dir l'estupefacció amb que fou rebuda la nova insoportada.

Res, coses de la guerra.

JORDI VALLS

Diu L'Il·lustració:

«Els toasts canviats en el banquet de gala de la cort han insistit particularment sobre els sentiments de cordialitat que existeixen entre ambdós països. Demés el viatge reial coincideix amb la conclusió d'acords comercials.»

Animem-nos, car si amb un discurs a Les Planes no s'ha resolt el problema militar, ni amb una excursió a Les Húrdes no s'ha apaivegat la misèria dels seus habitants, menys se salvarà el comerç espanyol amb acords de sobremesa.

El rector d'una parròquia no pot sofrir al de la parròquia veïna.

Són dos pollastres que es barallen damunt del mateix femer.

Les responsabilitats

—Apa, senyors, comprin aquest llibre, que és més divertit que una novel·la! Comprin-lo, que's divertiran.

El condemnat a mort

—An aquesta última hora de la vostra vida, podeu demanar una gràcia. La llei vos autoritza.
—Que no se m'executi fins que s'acabin les obres del Metropolità.

Smierch poeta flamenc conegut pels que coneixen lo bò, cobrà per assassinar a un apòstol de la llibertat. La meitat l'invertí en la compra de llibres del geni que havia promés matar, els regalà i després de fruir tots els plaers matà al que, aprofitant-se de la seva misèria, volia comprar el seu únic tresor.

Llegim en El Dia de Terrassa:
«La Junta de la «Hospitalitat» que promou la

octava peregrinació a Lourdes i que, ajudant Déu, etc. etc...»

Què hi farem! Aquest diari combatia la candidatura d'En Marçet, que és l'ànima del catolicisme egarenc i de les peregrinacions, i ara ens surten els defensors del democràtic elegit amb aquestes monsergues pròpies del candidat derrotat.

Diu un diari del V.:
«Se complace en chapotear por el lodo, en

anegarse en las charcas pestilentes, en reptilear por la acera lleña de suciedad, en hundirse por estos tajos de las alcantarillas que son como buzones de todas las inmundicias.»

No és d'estranyar que la mala sombra dels lerrouxistes s'entafuri per les cloaques, car amb els seus escamoteigs electorals ja ens en convencérem.

La «Lliga», que segons ens conta, ha tret més diputats i senadors que mai, ha resolt no intervenir en les tasques de les properes Corts, abstenint-se fins de votar els diputats i senadors que tenen de formar les comissions parlamentàries.

I ara, què diran els seus electors?
Això ens recorda aquell famós diari que en pleno èxito, va deixar de publicar-se per sempre més.

Per un silló del Senat ha vingut En Silió, i a Madrid se'n ha tornat derrotat i sens silló.

Avui ja no roda res més que tot lo que significa activitat amb coll planxat o petit negoci de senyor Esteve. Ço que representa treball roman immòbil com la mala pata del governador per a resoldre aquest conflicte. No obstant ell diu que confia que mercès a les seves gestions es tornarà aviat a la normalitat.

—Mosso, porteu un banc, que seurem!

Segons deia el poeta: *todo sigue igual; parece que fue ayer.*

Segueixen els atemptats i segueixen les impunitats.

L'únic criminal que s'ha tirat al tren empaïtat pels remordiments, és un jove desequilibrat que matà sa mare i una veïna en un moment de follia. Era boig, però ha demostrat tenir sentits.

Què són, doncs, els que maten i viuen tan fresquets?

El ram rodat que tindria de declarar-se en vaga pel bé de la ciutat i no de quatre mals regidors que tenen conxorxa amb molts garatges, és el que serveix pels de la casa Ampla.

Digueu si no és vergonyós el compte que han tornat a presentar del que han gastat els nostres edils en cotxes i autos durant el trimestre de l'any passat.

23.553 pessetes i 50 cèntims, perquè no es vegi la trampa.

Miquel Ribalta: Anirà.—M. A.: Mirarem d'aprofitar-ho.—Ros del Pal: Que no li caigui a sobre!—Feliç: Ja ho crec que ho deu ésser. I lo descansat que devia quedar.—Trapella: Vostè no és prou embuster. El nostre avi (E. P. D.) ja ho havia llegit en un llibre antiquíssim que tenia el seu rebesavi.—Trepadot: De manera que trepadot? Bé home, bé. Caramba, caramba!—N. Llorens: Ho aprofitem.—Jordi R: Escursat anirà.—J. Aimeric: Anirà.—J. Ballester: Encara com no posa un establiment de tranquil·litat vostè?—Xàvegas: Si no va portar res més de Filipines, si que, company, farem poca cosa.—Pascual: També és tan original!—J. Pons: Quin secretari n'hi ha de vostè!—J. Elias: Té raó. Amb diplomàcia s'obté tot. Fins es pot tindre certa carrera.—D. Catà: Hi té mania vostè amb l'emperador.—Pujol: Si només són deu cèntims cada dia, trigarà molt.—M. Grané Civil: Segons el nostre Ferran vostè ho fa bé, i quan ell ho diu ho diu tothom. Enviï.—Tòtila: Aquí no hi ha més tòtila que el nostre governador.

AVIS

Advertim a tots els corresponents que estan en descobert i que no contesten a les nostres reclamacions, a pesar d'haver-los-hi suspès les remeses per manca de pagament, que a partir de la setmana entrant publicarem llurs noms en aquestes columnes. Això si no s'afanyen a saldar el compte i perquè les demés empreses sàpiguen a que atènr-se respecte als mals pagadors.